

Ξεκινώντας την επικοινωνία

Το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας είναι μια διμηνιαία έκδοση της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής (ΕΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013.

Με κύριο γνώμονα και στόχο μας «το δικαίωμα των πολιτών να γνωρίζουν» η **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ** φιλοδοξεί να προσφέρει έγκυρη και συστηματική πληροφόρηση, τόσο στους φορείς και παράγοντες της αυτοδιοίκησης, στους επιχειρηματίες, στους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και όλου του παραγωγικού φάσματος, όσο και στην κοινωνία των πολιτών και γενικότερα στους κατοίκους και στους επισκέπτες των νησιών του Νοτίου Αιγαίου για την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος, τις ευκαιρίες που προσφέρει, τα προβλήματα και τις δυσκολίες που ενδεχομένως ανακύπτουν.

Στόχος μας
το δικαίωμα
των πολιτών
να γνωρίζουν

Πρόθεσή μας δεν είναι να απευθυνθούμε σε ειδικούς και γνώστες των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, αλλά σε πολίτες κάθε ηλικίας, επαγγελματικής ενασχόλησης και εκπαιδευτικού επιπέδου, οι οποίοι ενδιαφέρονται για τον τόπο τους και θέλουν να είναι ενημερωμένοι και συμμετοχικοί στην όλη αναπτυξιακή προσπάθεια.

Στο παρόν τεύχος, το πρώτο της σειράς, φιλοξενούμε μια συνέντευξη του νέου Γενικού Γραμματέα κ. Βασίλη Ηλ. Μπρακουμάτσου, στην οποία εκθέτει τις προτεραιότητες και τους στόχους του για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε το έργο «Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων Καρδάμαινας Κω», ένα έργο-γέφυρα μεταξύ του Γ' ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ, και κλείνουμε με μια πρώτη γνωριμία με το ΕΣΠΑ και το Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, κυρίως σε ότι αφορά την πρόοδό του στην Περιφέρειά μας.

Στα επόμενα τεύχη, θα επικεντρωθούμε σε επιμέρους θέματα, τομείς και έργα του Προγράμματος, προσδοκώντας να εξυπηρετήσουμε με τον καλύτερο τρόπο το δικαίωμα όλων μας στην ενημέρωση και την πληροφόρηση.

Συνέντευξη
του νέου Γενικού
Γραμματέα Περιφέρειας
Νοτίου Αιγαίου
Β. Η. Μπρακουμάτσου
σ. 2-3

**Παρουσίαση
έργου**
Εγκαταστάσεις
Επεξεργασίας
Λυμάτων
Καρδάμαινας
σ. 4-5

Γνωριμία
με το ΕΣΠΑ 2007-2013
και το Επιχειρησιακό
Πρόγραμμα Κρήτης &
Νήσων Αιγαίου
σ. 6-8

Συνέντευξη

του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
Βασίλη Ηλ. Μπρακουμάτσου

Νέο Αναπτυξιακό Σχέδιο για το Νότιο Αιγαίο

«Το τουριστικό μοντέλο ήλιος και θάλασσα είναι πλέον κορεσμένο» δηλώνει στην πρώτη συνέντευξη ο νέος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου κ. Βασίλης Μπρακουμάτσος. «Σήμερα απαιτείται ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο που θα στηρίζεται στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής και θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες του κάθε νησιού χωριστά», υπογραμμίζει ο Γενικός Γραμματέας.

Αναλάβετε πριν από δύο μήνες Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι επιδιώξεις σας και ποιο το σχέδιό σας;

Ως εκπρόσωπος της κυβέρνησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καλούμαι να διαχειριστώ μια κρίσιμη περίοδο με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα, αφού σύμφωνα με τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς οι πολίτες θα κληθούν για πρώτη φορά να εκλέξουν αιρετό Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Να σημειώσω εδώ πως η αιρετή αρχή της Περιφέρειας θα αποτελέσει τη μεγαλύτερη θεσμική τομή στην ελληνική Πολιτεία.

Οι προτεραιότητες και επιδιώξεις μου υπαγορεύονται από τις γενικότερες κυβερνητικές προσπάθειες που είναι η προώθηση μιας στέρεης και μακρόπνοης αναπτυξιακής διαδικασίας. Το νησιώτικο σύμπλεγμα των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου καλείται σήμερα να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις και ευκαιρίες. Καλείται να ακολουθήσει νέους δρόμους, εγκαταλείποντας ξεπερασμένες πολιτικές απόψεις και παρωχημένα οικονομικά και αναπτυξιακά μοντέλα.

Η μέχρι τώρα ανάπτυξη των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου στηρίχθηκε μονομερώς στον τουρισμό, αξιοποιώντας το κορεσμένο πλέον μοντέλο «ήλιος και θάλασσα». Η αντίληψη ότι η Ελλάδα μπορεί να καλύψει τα μεγάλα της ελλείμματα στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα με αυτό τον τρόπο είχε τις γνωστές σε όλους μας συνέπειες. Ο κύκλος μιας στρεβλής και κοντόφθαλμης αναπτυξιακής πολιτικής, με μοναδικό γνώμονα το εύκολο κέρδος, έχει πλέον ολοκληρωθεί.

Μια σύγχρονη αναπτυξιακή διαδικασία πρέπει να στηρίζεται σε νέα υποδείγματα που θα λαμβάνουν υπόψη τους τις ιδιαιτερότητες, τις ιδιομορφίες, τη διαφορετικότητα των νησιών μας. Πρέπει να χαρακτηρίζεται από την εξειδίκευση, από την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και την κάλυψη των αναγκών του κάθε νησιού χωριστά.

Ποια κατά τη γνώμη σας πρέπει να είναι μια εύστοχη στρατηγική ισόρροπης ανάπτυξης των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου;

Είναι γεγονός πως η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου περιλαμβάνει μια πλειάδα νησιών με πολλές και διαφορετικές διαφορές μεταξύ τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μια ανισομερώς κατανομημένη ανάπτυξη.

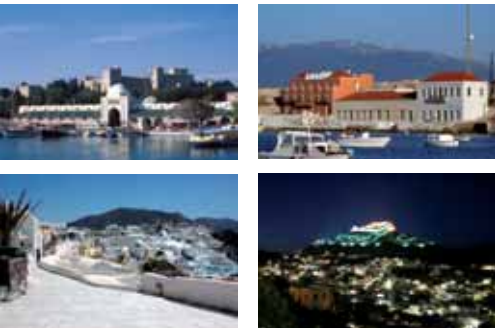
Σήμερα, τα νησιά αυτά οφείλουν να αξιοποιήσουν τις αστείρευτες δυνατότητές τους. Οφείλουν να αναδείξουν σε αιχμή της ανάπτυξής τους την αξιοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων, συνδυάζοντας την τουριστική δραστηριότητα με το γεωργικό και κτηνοτροφικό τομέα. Αξίζει εδώ να σημειώσω την πλούσια δραστηριότητα που αναπτύσσουν

Μια σύγχρονη
αναπτυξιακή διαδικασία
πρέπει να στηρίζεται σε
νέα υποδείγματα που θα
λαμβάνουν υπόψη τους
τις ιδιαιτερότητες, τη
διαφορετικότητα των
νησιών μας

Τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου οφείλουν να αξιοποιήσουν τις αστείρευτες δυνατότητές τους. Οφείλουν να αναδείξουν σε αιχμή της ανάπτυξής τους την αξιοποίηση των συγκριτικών τους πλεονεκτημάτων

Το ΕΣΠΑ 2007-2013 είναι το μεγάλο μας όπλο, η μεγάλη πρόκληση και ευκαιρία για την υλοποίηση σημαντικών έργων υποδομής στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Το ΕΣΠΑ μπορεί να συμπυκνώσει τη συλλογική προσδοκία των Ελλήνων για ανάκαμψη και ευημερία

στον πρωτογενή τομέα νησιά όπως η Νάξος, η Ρόδος και η Κως. Πρέπει όλοι μας να αντιληφθούμε πως η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθιστά το τουριστικό προϊόν πιο ισχυρό, πιο αποδοτικό, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για μια ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη.

Με το ΕΣΠΑ τι γίνεται; Θεωρείτε πως η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για την εκπόνηση συγκεκριμένων προτάσεων που είναι απαραίτητα εργαλεία για την αξιοποίησή του;

Αρκετοί πιστεύουν πως τα κοινοτικά πακέτα, όπως το ΕΣΠΑ, είναι ένας μεγάλος κουμπαράς από τον οποίο οι Περιφέρειες μπορούν να μοιράζουν χρήματα, χωρίς σχέδιο και συγκεκριμένες προτάσεις. Αυτή η εμπεδωμένη αντίληψη οδηγεί συχνά σε χαμηλό αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Όμως, εγώ θα έλεγα ότι οι κοινοτικοί πόροι ήταν, για τρεις περίπου δεκαετίες, ο σημαντικότερος αιμοδότης της ελληνικής οικονομίας και της ανάπτυξης της χώρας μας. Αξιοποιώντας τους η Ελλάδα έκανε μεγάλα έργα υποδομής. Οι ανισότητες μεταξύ κέντρου και περιφέρειας αμβλύνθηκαν. Να σας υπενθυμίσω εδώ την ουσιαστική συμβολή των Μεσογειακών Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων - μια μεγάλη επιτυχία της χώρας και του Ανδρέα Παπανδρέου. Αλλά και τα τελευταία επιτεύγματα, τα μεγάλα έργα υποδομής των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και του Κώστα Σημίτη, άλλαξαν εντελώς την όψη της χώρας.

Σήμερα το ΕΣΠΑ αποτελεί το μεγάλο μας όπλο. Συνιστά μία από τις πιο φιλόδοξες πολιτικές που στις τωρινές συνθήκες οξείας οικονομικής κρίσης αναμένεται να συμβάλει στην ανακούφιση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων της Ελλάδας. Το ΕΣΠΑ 2007-2013 είναι η μεγάλη πρόκληση, η μεγάλη μας ευκαιρία. Είναι το μέσο με το οποίο μπορούμε, με σχέδιο και συγκεκριμένες προτάσεις, να υλοποιήσουμε σημαντικά έργα υποδομής, σημαντικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες στην Περιφέρεια, στο Νότιο Αιγαίο. Το ΕΣΠΑ καθίσταται το εργαλείο για τη βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη σε όρους ποιότητας ζωής, απασχόλησης και εισοδήματος. Μπορεί να συμπυκνώσει τη συλλογική προσδοκία των Ελλήνων, οι οποίοι έχουν δοκιμαστεί ψυχολογικά από την οικονομική κρίση, για ανάκαμψη και ευημερία.

Προσωπικά βεβαίως εστιάζω το μεγαλύτερο μέρος των προσπαθειών μου στην ορθή και γρήγορη αξιοποίηση του ΕΣΠΑ. Κύριο μέλημά μας οφείλει να είναι η αύξηση των ρυθμών απορρόφησης. Και γι' αυτό η

Διάλογος και διαβούλευση, η πεμπτουσία της πολιτικής

επιστράτευση όλων -πολιτείας, αυτοδιοίκησης, φορέων, ιδιωτικού τομέα- θεωρείται επιβεβλημένη.

Πολύς λόγος γίνεται τελευταία για την πράσινη ανάπτυξη, ως τον τομέα που η Ελλάδα διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Στις προτεραιότητες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου βρίσκεται η στρατηγική της πράσινης ανάπτυξης;

Η πράσινη ανάπτυξη είναι η στρατηγική που πρέπει να ακολουθήσει η χώρα μας υιοθετώντας ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο.

Για το Νότιο Αιγαίο πράσινη ανάπτυξη σημαίνει πράσινες υποδομές, με αιχμή την ενέργεια. Σημαίνει εναλλακτικές μορφές τουρισμού, έργα που προστατεύουν το περιβάλλον. Το εγχείρημα της πράσινης ανάπτυξης κατέχει κυρίαρχη θέση στην Περιφέρειά μας με τα αναγκαία χαρακτηριστικά που διαθέτει. Η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, σε συνδυασμό με τις ιστορικές, πολιτιστικές, κοινωνικές, γεωγραφικές, μορφολογικές ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες του κάθε νησιού μας είναι επαρκείς προϋποθέσεις για να προχωρήσουμε πιο αποφασιστικά και με πιο τολμηρά βήματα στην υλοποίηση πράσινων πολιτικών.

Μήπως όλες αυτές οι ιδιαιτερότητες καθιστούν το διάλογο με τους φορείς δυσχερή; Αλήθεια, έχετε σχεδιάσει πρόγραμμα διαλόγου και παρεμβάσεων με τους φορείς του κάθε νησιού;

Δεν θα έλεγα ότι είναι εύκολη υπόθεση. Όμως πιστεύω ότι ο διάλογος και η διαβούλευση είναι η πεμπτουσία της πολιτικής μας. Πεποίθησή μου είναι πως με την ενεργό συμμετοχή των φορέων και των πολιτών μπορούμε να σχεδιάσουμε σωστές και εύστοχες πολιτικές.

Οι τοπικές κοινωνίες γνωρίζουν καλύτερα από τον οποιοδήποτε τις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους. Είναι αυτές που μπορούν να σχεδιάσουν και να οργανώσουν με τον καλύτερο τρόπο το παρόν και το μέλλον τους. Και βέβαια για όλα τα παραπάνω υπάρχει η πολιτική βούληση της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ και η δέσμευση για το τελικό άριστο αποτέλεσμα του Πρωθυπουργού Γιώργου Παπανδρέου.

Παρουσίαση

Οι φωτογραφίες του έργου είναι
του Ολιβιέ Ζακό Χαγιάτ

Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυματων Καρδάμαινας Κω

Υποδομές

Είναι γενικά αποδεκτό ότι ένα ολοκληρωμένο και σύγχρονο δίκτυο υποδομών δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την επίτευξη υψηλότερων ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης σε μια περιοχή. Ειδικότερα για τις τουριστικές περιοχές, όπως το Νότιο Αιγαίο, -έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς, τόσο για τους Έλληνες όσο και για τους ξένους επισκέπτες- οι υποδομές αποτελούν το κλειδί για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της απασχόλησης, την ενίσχυση της τουριστικής εικόνας και της ελκυστικότητάς του και βεβαίως για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος. Γι' αυτό και τα τελευταία χρόνια, σημαντικός αριθμός εθνικών και κοινοτικών κονδυλίων, επενδύονται σε αυτή την κατεύθυνση.

Κλειδί για την προστασία
του περιβάλλοντος και
τη βελτίωση
της ποιότητας ζωής
των πολιτών

Βιολογικός καθαρισμός: Μια άμεση και ζωτική ανάγκη

Η επάρκεια των έργων επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων είναι ένα σημαντικό πρόβλημα ιδιαίτερα για τις τουριστικές περιοχές, αφού στις περισσότερες περιπτώσεις ή έχουν καθυστερήσει να γίνουν τα απαιτούμενα έργα ή αυτά που έχουν κατασκευαστεί δεν καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες.

Η Καρδάμaina, αποτελεί ένα από τα πλέον κοσμοπολίτικα θέρετρα της Κω, καθώς συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό τουριστών ετησίως, ιδίως τους θερινούς μήνες. Ωστόσο, μέχρι σήμερα στους οικισμούς του Δήμου Ηρακλειδών δεν υπάρχει δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων και η διάθεση των βοθρολυμάτων γίνεται επιφανειακά.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα ρύπανσης του περιβάλλοντος και σοβαρούς κινδύνους για την υγεία του πληθυσμού, των κατοίκων και των επισκεπτών, μιας και η χρησιμοποίηση βόθρων αλλιά και η διάθεση των βοθρολυμάτων επιφανειακά και ανεξέλεγκτα σε ρέματα ή σε άλλους χώρους επιβαρύνει σημαντικά την ποιότητα των υπόγειων υδροφορέων που ουσιαστικά αποτελούν τον μοναδικό τροφοδότη του νησιού σε νερό. Συγχρόνως, επηρεάζει και τα επιφανειακά νερά της περιοχής καθώς και την ατμόσφαιρα, ενώ δημιουργούνται και σοβαρά προβλήματα αισθητικής.

«το σημαντικότερο
και άμεσης
προτεραιότητας έργο για
το Δήμο, ένας στόχος
αρκετών χρόνων
που γίνεται
πραγματικότητα,
ένα μεγάλο έργο
υποδομής στον τομέα του
περιβάλλοντος»

Δήλωση του προέδρου της ένωσης ξενοδόχων Κω

Επικοινωνήσαμε με τον Πρόεδρο της Ένωσης Ξενοδόχων Κω και ζητήσαμε την άποψή του για το ρόλο του έργου στην τουριστική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής. Ο κ. Μηνάς Χατζημιχαήλ μας δήλωσε: «Επιτέλους, οι προσπάθειες καρποφόρησαν και μια βασικότατη υποδομή αρχίζει τη λειτουργία της στην περιοχή. Έργα σαν αυτό έχουν άμεσα θετικά αποτελέσματα

στο περιβάλλον και στη ζωή των κατοίκων και των τουριστών. Έχουν δε πολύ μεγάλη απήχηση στο εξωτερικό, στις χώρες απ' όπου αντλούμε την πελατεία μας, και βοηθούν στην ανάδειξη του προορισμού».

Εστιάζοντας μάλιστα στη σημασία των υποδομών για την τουριστική δραστηριότητα του νησιού, επισημαίνει ότι αποτέλεσαν και αποτελούν βασική παράμετρο της τουριστικής του απήχησης:

«Η Κως ανέκαθεν ήταν ένας τουριστικός προορισμός που επένδυσε πρωτίστως στις υποδομές. Εδώ και μια εικοσαετία η πόλη της Κω διαθέτει έναν από τους πιο σύγχρονους βιολογικούς καθαρισμούς στην Ευρώπη, υπεράσύγχρονη μαρίνα-στολίδι για την περιοχή, πανέμορφο λιμάνι, διεθνές αεροδρόμιο, εκτεταμένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων, ΧΥΤΑ (είναι η πρώτη πόλη σε ανακύκλωση απορριμμάτων και ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών στην Ελλάδα).

Παράλληλα τα δεκάδες ολοκαίνουργια 5άστερα και 4άστερα ξενοδοχεία, αλλιά και οι πάμπολλες μικρομεσαίες οικογενειακές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες ακόμη και του πιο απαιτητικού επισκέπτη.

Το τουριστικό χωριό Καρδάμαινα στη νοτιοανατολική πλευρά του νησιού, με πολλές και μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, φιλοξενεί κάθε χρόνο χιλιάδες τουριστών. Ομοιογενώνως χρειαζόταν έναν βιολογικό καθαρισμό λυμάτων, για τον οποίο γίνονταν εδώ και αρκετά χρόνια προσπάθειες από τις εκάστοτε δημοτικές αρχές. Εύχομαι έργα ανάλογου μεγέθους και αποτελεσματικότητας να κατασκευαστούν και στις υπόλοιπες τουριστικές περιοχές του νησιού».

Το έργο

Οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων Καρδάμαινας, έργο που υλοποιείται από το Δήμο Ηρακλειδών της Κω, ξεκίνησαν με χρηματοδότηση 6,8 εκ. ευρώ από το ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου 2000-2006. Θα ολοκληρωθούν μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013, στο οποίο έχουν ενταχθεί με προϋπολογισμό 5,4 εκ. ευρώ. Το έργο δημοπρατήθηκε στις 31/8/2006, η σύμβαση υπογράφηκε στις 16/3/2007 με προϋπολογισμό 10.328.993,85 €, ενώ από τις 1/6/2009, μετά την ολοκλήρωση του έργου, έχει ξεκινήσει η δοκιμαστική του λειτουργία -μόνο για βοηθηλόμενα- για ένα χρόνο. Περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, την ασφαλιτόστρωση του δρόμου πρόσβασης, μήκους 2,5 χλμ., καθώς και τη σύνδεση της εγκατάστασης με το τηλεφωνικό δίκτυο. Το έργο έχει σχεδιαστεί να καλύψει στην 20ετία τις ανάγκες 29.000 κατοίκων και στην 40ετία περίπου 31.000 κατοίκων των οικισμών Αντιμάχεια, Καρδάμαινα και Μαστιχάρι.

Η σημασία του

Με την Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων επιτυγχάνεται στο μέγιστο βαθμό η προστασία του παράκτιου περιβάλλοντος της περιοχής, το οποίο αποτελεί και το σημαντικότερο κεφάλαιο της τουριστικής βιομηχανίας του δήμου. Η συλλογή και επεξεργασία λυμάτων διασφαλίζει την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και την προστασία της ανθρώπινης υγείας, συμβάλλει στην ανύψωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων, δημιουργεί νέες θέσεις απασχόλησης, γεννά περισσότερες ευκαιρίες κοινωνικής και

οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής.

Ο φορέας υλοποίησης

Ο Δήμαρχος Ηρακλειδών, κ. Στέργιος Μπίλλης, ο οποίος εκπροσωπεί το φορέα υλοποίησης,

επισημαίνει ότι οι Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων Καρδάμαινας Κω επιλύουν σημαντικά προβλήματα και απαντούν στις αυξημένες ανάγκες μιας κατεξοχήν τουριστικής περιοχής, η οποία προσελκύει πλήθος επισκεπτών και αναπτύσσει έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα. Χαρακτηρίζει το έργο ως «το σημαντικότερο και άμεσης προτεραιότητας για το Δήμο, ένα στόχο αρκετών χρόνων που γίνεται πραγματικότητα, ένα μεγάλο έργο υποδομής στον τομέα του περιβάλλοντος».

Ο κ. Μπίλλης μας ενημέρωσε επίσης ότι «Είναι έτοιμη προς δημοπράτηση και η μελέτη για την κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης του οικισμού της Καρδάμαινας, προϋπολογισμού περίπου 5.000.000 €, έργο που προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη, με συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής. Τέλος είναι σε εξέλιξη ο διαγωνισμός για την ανάθεση της μελέτης των δικτύων αποχέτευσης του Μαστιχαρίου, της Αντιμάχειας και του Καμαρίου (τα λύματα των δύο πρώτων θα καταλήγουν στο Βιολογικό της Καρδάμαινας) ώστε να γίνει ολοκληρωμένη λειτουργία του έργου και να μην απαξιωθεί από τη λειτουργία μόνο με βοηθηλόμενα».

Γνωριμία με το

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) συνιστά ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης μέσω του οποίου αξιοποιούνται οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ -ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής, που κατανέμονται στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2007-2013. Στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων του βρίσκεται η εξωστρέφεια, η περιφερειακή ανάπτυξη, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η έμφαση στην εκπαίδευση, η ποιότητα, η τεχνολογία, η καινοτομία και ο σεβασμός στο περιβάλλον.

Συντίθεται από 13 Επιχειρησιακά Προγράμματα: οκτώ (8) Τομεακά ΕΠ, που καλύπτουν αναπτυξιακούς τομείς εθνικής εμβέλειας υπό την ευθύνη υπουργείων, και πέντε (5) Περιφερειακά ΕΠ, ένα για κάθε διευρυμένη «Προγραμματική Περιφέρεια» της χώρας. Τα Περιφερειακά ΕΠ συμβάλλουν στην κάλυψη των εθνικών στρατηγικών στόχων συμπληρωματικά με τα τομεακά προγράμματα, με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και στις ανάγκες κάθε χωρικής ενότητας/Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013, η Κρήτη και τα Νησιά του Αιγαίου συνιστούν ενιαία περιφέρεια προγραμματισμού, η οποία διοικητικά περιλαμβάνει τις τρεις Περιφέρειες Κρήτης, Νοτίου Αιγαίου και Βορείου Αιγαίου.

Έτσι κατάρτισαν ένα κοινό Πρόγραμμα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου που εγκρίθηκε στις 5 Νοεμβρίου 2007. Οι βάσεις για την έναρξή του τέθηκαν το 2008 με την έγκριση νέου θεσμικού πλαισίου και τη δημιουργία δομών εφαρμογής, ενώ η υλοποίησή του ξεκίνησε ουσιαστικά το 2009. Συνιστά ένα «μικτό» πρόγραμμα, καθώς το Νότιο Αιγαίο είναι περιφέρεια σταδιακής εισόδου στο Στόχο «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση» -εφόσον συγκαταλέγεται πλέον στις ευρωπαϊκές περιφέρειες με υψηλό βαθμό ανάπτυξης-, ενώ το Βόρειο Αιγαίο και η Κρήτη ανήκουν στο Στόχο «Σύγκληση».

Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειάς μας

Η «στρατηγική αναπτυξιακή επιλογή» της Περιφέρειας για την προγραμματική περίοδο 2007-2013:

«Ποιότητα στο τουριστικό και πολιτιστικό προϊόν σε συνθήκες αειφορίας, χώρος σύγχρονης έρευνας και επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας», ώστε να καταστεί το Νότιο Αιγαίο η πιο ανταγωνιστική Περιφέρεια της Ελλάδας.

«Ποιότητα στο
τουριστικό και
πολιτιστικό προϊόν σε
συνθήκες αειφορίας,
χώρος σύγχρονης
έρευνας και
επενδύσεων υψηλής
τεχνολογίας»

Η προσπάθεια για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας επικεντρώνεται στον τριτογενή τομέα και ειδικά στον τουρισμό, στον οποίο η περιφέρεια διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Παράλληλα θα επιχειρηθεί άνοιγμα προς την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου έχει συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 1.325 εκ. €, από τα οποία στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιστοιχούν 350,1 εκ. €. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Περιλαμβάνει 13 Άξονες προτεραιότητας, 13 δηλαδή στρατηγικές προτεραιότητες οι οποίες αφορούν σχετιζόμενα έργα και ενέργειες που αποβλέπουν σε συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αντιστοιχούν οι παρακάτω 5 Άξονες:

- **Άξονας 3:** Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας (56,6 εκ. €)
- **Άξονας 6:** Ψηφιακή Σύγκληση και Επιχειρηματικότητα (98,4 εκ. €)
- **Άξονας 9:** Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής (121,9 εκ. €)
- **Άξονας 10:** Χωρική Συνοχή και Συνεργασία (68,6 εκ. €)
- **Άξονας 12:** Τεχνική Υποστήριξη για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος (4,6 εκ. €)

Ο Άξονας «Χωρική Συνοχή και Συνεργασία» αφορά αποκλειστικά μικρά νησιά και περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης, ώστε να υποβοηθούν στη σύγκληση με τα πιο ανεπτυγμένα νησιά. Η διαχείριση των Αξόνων του Προγράμματος γίνεται κατά κύριο λόγο από την ΕΔΑ της Περιφέρειας, αλλά και από αρμόδιες διαχειριστικές Αρχές των Υπουργείων.

Πρόσθετη χρηματοδότηση για το Νότιο Αιγαίο

Επιπρόσθετα, για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκτιμάται ότι θα διατεθούν 470 εκ. € από:

- Τα 3 Επιχειρησιακά Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ (40 εκ. €)
- Το Πρόγραμμα για την Αγροτική Ανάπτυξη (200 εκ. €)

- Το Πρόγραμμα για την Αλιεία (20 εκ. €)
- Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής (210 εκ. €)

Πέραν αυτών έχει ανακοινωθεί η υλοποίηση ενός ειδικού Προγράμματος ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, προϋπολογισμού 250 εκ. €, χρηματοδοτούμενου αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, μέσω του οποίου θα καλυφθούν συμπληρωματικά οι ανάγκες της Περιφέρειας σε έργα υποδομής.

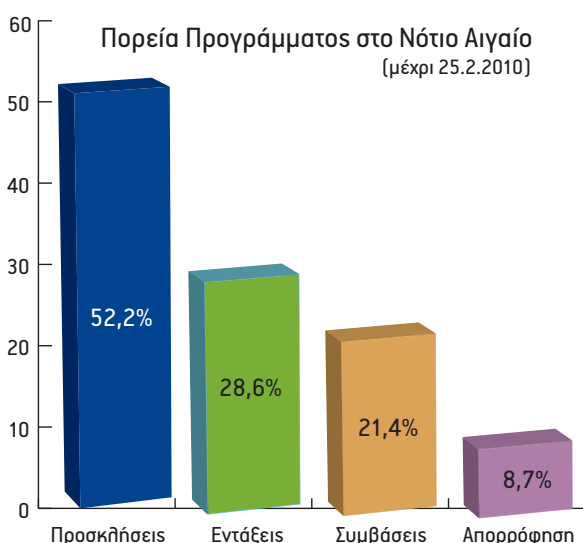
Πορεία υλοποίησης - προγραμματισμός

Συνολικά μέχρι σήμερα (στοιχεία μέχρι 25.2.2010) για το μέρος του Προγράμματος που αφορά το Νότιο Αιγαίο:

- Έχουν δημοσιοποιηθεί προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων ύψους 182,9 εκ. ευρώ (52,2%)
- Έχουν ενταχθεί έργα προϋπολογισμού 100,2 εκ. ευρώ (28,6%)
- Έχουν υπογραφεί συμβάσεις 74,8 εκ. ευρώ (21,4%) και
- Έχουν γίνει δαπάνες 30,6 εκ. ευρώ (8,7%).

(βλέπε ιστόγραμμα Πορεία Προγράμματος στο Νότιο Αιγαίο αριστερά)

Ας δούμε τώρα την πορεία των δράσεων που διαχειρίζεται η ΕΔΑ της Περιφέρειας. Μέχρι σήμερα, η ΕΔΑ έχει δημοσιοποιήσει 14 προσκλήσεις στους τελικούς δικαιούχους, συνολικού ύψους 86,3 εκ. € προκειμένου να υποβάλουν προτάσεις για ένταξη στο Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, καθώς και 2 προσκλήσεις τομεακών επιχειρησιακών προγραμμάτων ύψους 26,7 εκ. €. (δείτε στον πίνακα της σελίδας 8 τις προσκλήσεις που έχουν ανοικτή προθεσμία για υποβολή προτάσεων). Έχουν ενταχθεί 16 πράξεις προϋπολογισμού 39,9 εκ. €, που αφορούν κυρίως έργα υποδομής (εκπαίδευσης, υγείας, μεταφορών, επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων), καθώς και δράσεις τουριστικής προβολής και έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες ύψους 9,9 εκ. €.

Πράξεις που εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα από την ΕΔΑ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

	Αξίονας Προτερ.	Κωδικός Θέματος Προτερ.	Τίτλος Έργου	Τεχνικός Δικαιούχος	Π/Υ Έργου
1	3	30	Διαμόρφωση χερσαίων χώρων παραπλεύρως του παλιού λιμένα Μυκόνου	Δ/ση Δημοσίων Έργων Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	8.456.106
2	26	57	Ενέργειες Προβολής Τουριστικού Προϊόντος ΠΝΑ	Δ/ση Σχεδιασμού & Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	350.000
3	6	57	Σύμβουλος Προβολής Τουριστικού Προϊόντος ΠΝΑ	Δ/ση Σχεδιασμού & Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	3.250.000
4	9	46	Εγκατάσταση επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων Δ.Δ. Καρδάμαινας Δήμου Ηρακλείδων	Δήμος Ηρακλείδων	5.367.247
5	9	69	Ενέργειες ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και βελτίωσης της ποιότητας ζωής ηλικιωμένων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας	Δ/ση Σχεδιασμού & Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	4.000.000
6	9	75	Δημοτικό Σχολείο Πασιδίας νήσου Ρόδου	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου	2.920.000
7	9	75	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Κεφάλου νήσου Κω	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου	2.770.000
8	9	75	2ο (2θέσιο) Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Ιαλυσού	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου	590.000
9	9	75	Κατασκευή Δημοτικού Σχολείου Καλλιθίων	Δήμος Καλλιθίων	2.560.958
10	9	75	1ο Δημοτικό Σχολείο Ιαλυσού νήσου Ρόδου	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου	2.420.000
11	9	75	Προσθήκη κατ' επέκταση στο Λύκειο Καλύμνου (Νικηφόρειο)	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου	672.458
12	9	75	Γυμνάσιο - Λύκειο Νισύρου	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου	1.030.000
13	9	76	Ολοκλήρωση επέκτασης - εκσυγχρονισμού, προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού Γενικού Νοσοκομείου Σύρου	ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ	4.397.857
14	12	85	Σύμβουλοι - εμπειρογνώμονες 2009-2010 Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	ΕΔΑ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	788.900
15	12	86	Δημοσιότητα, προβολή και πληροφόρηση 2009-2010 Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	ΕΔΑ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	300.000
16	12	86	Εμπειρογνώμοτη εξειδίκευσης στόχου προσέλιξης επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας	ΕΔΑ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	59.500
ΣΥΝΟΛΑ					39.933.026

Ανοικτές προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων που έχει εκδόσει η ΕΔΑ της Περιφέρειας

	Κωδικός Προσκήρυξης	Περιγραφή	Διαθέσιμος Προϋπολογισμός	Λήξη προθεσμίας τρέχοντος κύκλου υποβολής
1	3	Υποδομές στον τομέα της εκπαίδευσης	17.036.584	31/5/2010
2	4	Υποδομές στον τομέα της υγείας	2.810.693	31/3/2010
3	5	Περιφερειακές και Τοπικές Οδοί	5.756.828	-
4	6	Λιμένες	4.058.738	-
5	7	Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος	611.100	-
6	8	Τεχνική Βοήθεια Προγράμματος	940.500	-
7	9	Προστασία εδαφικών συστημάτων και διαχείριση στερεών αποβλήτων	25.000.000	31/3/2010
8	12	Υποδομές στον τομέα φροντίδας παιδιών	2.002.375	31/3/2010
9	13	Υποδομές στον τομέα φροντίδας παιδιών (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	2.002.375	31/3/2010
10	14	Υποδομές στον τομέα της εκπαίδευσης (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	7.500.000	30/4/2010
11	15	Υποδομές στον τομέα της υγείας (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	4.000.000	30/4/2010
12	16	Περιφερειακές και Τοπικές οδοί (για τα μικρά νησιά και τις περιοχές χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας)	5.206.174	31/3/2010

Στηρίζει ό,τι αξίζει

ΕΠΙΚΟΛΩΝΙΩ

Εκδίδεται από την Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Διεύθυνση: Σάκη Καράγιωργα 22 - 84100 Σύρος

τηλ. : 2281360800

φάξ : 2281360860

ιστοσελίδα: www.notioaigaio.gr

e-mail: notioaigaio@mou.gr

επίβλεψη έκδοσης: Βαγγέλης Αραγιάννης

δημιουργικό: ACCESS AE

εκτύπωση: ΤΥΠΟΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΑΕ

Το έντυπο χρηματοδοτείται από το ΕΠ Κρήτης & Νήσων Αιγαίου

Το επόμενο διάστημα προγραμματίζεται η ένταξη σειράς έργων τα οποία μεταφέρονται από το ΠΕΠ 2000-2006 για να ολοκληρωθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Τα έργα αυτά, προϋπολογισμού περίπου 15,5 εκ., είναι ο δρόμος Χώρας - Δρυοπίδας Κύθνου, ο δρόμος Αϊπία - Κόρη Άνδρου, το αθλητικό καταφύγιο Κορθίου Άνδρου, το ΤΕΕ Μήλου, η ολοκλήρωση του αγωγού

Αρχάγγελος - Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων Δ. Ρόδου και η επέκταση του Βιολογικού Καθαρισμού Μυκόνου.

Ο στόχος που έχει τεθεί είναι μέχρι το τέλος του έτους να έχει ενεργοποιηθεί το σύνολο των πόρων που θα διαχειριστεί η ΕΔΑ της Περιφέρειας και να εκδοθούν οι σχετικές προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων.

Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 50% από πόρους του ελληνικού δημοσίου.

